GAZETA KRAKOWSKA

Nro 7

W Niedzielę Dnia 24. Stycznia 18..

Wiedni[illegible] d. 16. Stycznia.

P[illegible] znaydowali się *Nayiaśnieyszy* Cesarz [illegible]owa, z całą C. K. familiią, na danym przez korpus mieyskiey konnicy w dworskiey [illegible] na rynku Józefa karuselu. W południe dany był u dworu w drugiey antykamerze obiad dla wszystkich Węgierskich deputowanych, na który zaproszeni także byli Nadworny Węgierski kanclerz, Hrabia Erdödy, oba stanu i konferencyyni Radcy Somogyi i B[illegible]dekowicz, tudziesz wszyscy nadworni radcy Węgie[illegible]ey Kancelaryi. Wielki Kuchmistrz, La[illegible] Fü[illegible]berg i Wielki Podkomorzy sreber, Hrabia Trautmannsdorf, byli na tym obiedzie gospodarzami. W czasie obiadu raczyli Nayiaśnieysi Cesarstwo Jchmość, z Arcy Xżniczką Ludwiką i Arcy Xciem Jmci. [illegible] ¦tynem zaszczycic obiaduiących i łaskawie z nimi rozmawiac. Przy wniyściu powitanemi, a przy odeyściu pożegnanemi byli trzykrotnemi okrzykami: "Niech żyią!"

Członkami tey deputacyi byli z izby magnatow:

Szczepan Baron Fischer, C. K. aktualny tayny radca, Obergespan Hewerszewskiego kommitatu i biskup Erlauski; Józef Urmenyi, C. K. tayny radca, Obergespan Weissenburskiego kommitatu i W. sędzia, [illegible]cy Hrabia Gyulay, C. K. aktualny tayny radca i szambelan, Komander orderu Maryi Teressy, C. K. feldmarszałek porucznik i Ban Kroacki; Fran. Hrabia Szecsengi, C. K. aktualny radca i szambelan, kawaler orderu złotego Runa, W. podkomorzy Węgierski i obergespan Simigerskiego kommitatu; Mikołay Xżę Esterhazy, C. K. aktualny tayny radca i szambelan, kawaler orderow złotego Runa i W. Krzyża S. Szczepana, C. K. feldmarszałek porucznik, kapitan Węgierskiey gwardyi szlacheckiey i obergespan Edenburgskiego kommitatu Samuel Hrabia Teleky, C. K. tayny radca i szambelan, kawaler W. krzyża S. Szczepana, Siedmiogrodzki nadworny kanclerz i obergespan Wibarskiego komitatu, Józef Hrabia Esterhazy, C. K. aktualny tayny radca i szambelan, aktualny nadworny Węgierski radca i obergespan Zemplińskiego komitatu; Szczepan Hrabia Illezhazy, C. K. aktualny tayny radca i szambelan, obergespan komitatu Trenczyńskiego; Antoni Hrabia Amade, C. K. aktualny szambelan, komander orderu S. Leopolda i kawaler orderu S. Szczepana, assessor naywyższego sądu Wę-

gierskiego, obergespan Agramskiego komitatu; Alexander Hrabia Erdödy, C. K. szambelan i admi. Warasdyńskiego komitatu.

Z izby ſtanow:

Jędrzey Semse, C. K. aktualny tayny radca,, kawaler orderu S. Szczepana i obergespan Akaniwarskiego komitatu; Karol Baron Peren, opat i kanonik Agramskiey metropolitalney kapituły; Józef Hrabia Sermage, opat infułat, kanonik Agramski i rektor Józefowskiego konwiktu; Antoni Muślay, wicepalatyn i adminiſtrator Temeszerskiego komitatu; Aloyzy Buſſan, deputowany króleſtwa Dalmacyi, Kroacyi i Sklawonii; Jerzy Zerdahely, C. K. szambelan, Król. radca i wicegespan i deputowany od komitatu Neutry; Jgnacy Bezeredy, C. K. nadworny radca i deputowany od Saladerskiego komitatu; Antoni Galgoczy Król. radca, wicegespan i deputowany od Prezburskiego komitatu; Franciszek Catwös, Król. radca wicegespan i deputowany od Edenburskiego komitatu; Szczepan Nemethazeghy, Król. radca, wicegespan i deputowany od Wicelsborskiego komitatu; Józef Hrabia Deseöfty deputowany od Zemplińskiego komitatu; Ludwik Rhedey, C. K. szambelan, kawaler orderu S. Leopolda i deputowany od Sadmarskiego komitatu; Emeryk Vehy, deputowany od Bicharskiego komitatu; Aloyzy Almasy, deputowany od Bekeszerskiego komitatu i Król. nadworny koncepiſta; Jędrzey Markowicz, deputowany od Pasegańskiego komitatu; Jgnacy Kalmaffy, sędzia i deputowany od miaſta Budy; Józef Schmidt, sędzia i deputowany od miaſta Prezburga.

J. C. K. Mość raczył dotychczasowego swoiego Wielkiego Koniuszego, Xcia Dietrichſteina, uwolnić nayłaskawiey od tego urzędu, a mianować na iego mieysce aktualnego szambelana, tayneg Radcę i Podkoniuszego, Dominika Xcia Kaunitz Rittberg-Queſtenberg, kawalera orderu złotego Runa, przez wzgląd na iego przywiązanie do Nayiaśnieyszey iego Osoby i domu Auſtryackiego, tudziesz dotychczasowe iego zasługi. Wielki Marszałek Xżę Trautmannsdorf przedſtawił go potem wszyſtkim do iego dworu należącem osobom w sali rycerskiey.

Janowi Hrabiemu Trautmannsdorfowi, swciemu szambelanowi raczył J. C. K. Mość przez wzgląd na niewzruszoną wierność i przywiązanie iego przodkow do Nayiaśnieyszego Cesarskiego domu, a osobliwie na wieloletnie zasługi iego oyca, aktualnego W. Marszałka, Xcia Trautmannsdorfa udzielić wakuiący urząd Wielkiego podkomorzego sreber. Stosownie do tego mianowania, zoſtał po wykonaniu przyſięgi wszyſtkim do iego urzędu należącem osobom uroczyście przedſtawiony.

J. C. K. Mość raczył Adama Parysa, przez wzgląd na iego dawne szlachectwo, pokrewieńſtwo z naypierwszemi familiami w Polszcze, znakomite zasługi i chwalebne czyny iego przodkow, iako też iego patryotyczną przychylność do Nayiaśnieyszego Cesarskiego domu wynieść nayłaskawiey z całem potomſtwem do godności hrabiow państwa.

Podług nadeszłego rapportu zebrano w roku 1807 w C. K. Kroackich, Sklawońskich i Banackich woyskowych granicach 1066 centnarow i 96¾ funtow surowego iedwabiu i odſtawiono, za który wzięto 91,816 zł ryń. 35 kr. W roku 1806 nie zebrano w tychże prowincyach iak 546 cent. 3½ funtow, a zatem o 520 cent. 93¼ funtow mniey niżeli w roku 1807. To prawie o połowę pomnożenie ſię zbioru iedwabiu w iednym roku, okazuie iak dalece przez nayłaskawsze wsparcie i zachęcenie J. C. K. Mci wzraſta tam chodowa-

nie iedwabników, i do iakiego w czasie stopnia dóyśdź może.

Podług wypisu z metryk miasta Wiednia umarło w roku przeszłym w mieście i po przedmieściach, wraz z szpitalami 13,764 osob, to iest 3346 mężczyzn, 2794 kobiet, 4050 chłopców i 3574 dziewcząt. W miesiącu Styczniu umarło 1190 osob, w Lutym 1079, w Marcu 1217, w Kwietniu 1316, w Maiu 1193, w Czerwcu 1054, w Lipcu 1078, w Sierpniu 1383, w Wrześniu 1251; w Październiku 1066, w Listopadzie 950; a w Grudniu 1007. Na trwaiącą gorączkę umarło 1668 osob, na suchoty 1917, na zapalenie płuc 470, na apopléxyą 466, na zapalenie kiszek 349, na biegunkę 340, na szkarłatną gorączkę 71, na ospę 54, a przypadkową śmiercią 52. Pomiędzy umarłemi 41 osob dożyło 90 do 100 lat, dwie 100, iedna 101 i iedna 102. — Dzieci urodziło się i ochrzczono 12,324, to iest 6355 chłopców i 5969 dziewcząt; nieżywych przyszło na świat 435. — Zaślubiło się w mieście i po przedmieściach 2727 małżeństw. — Porównawszy te liczby z zaprzeszłorocznemi pokazuie się, iż w roku 1807 o 6595 mniey umarło osob, a 1448 więcey urodziło się dzieci i o 365 małżeństw więcey się zaślubiło.

Wszyscy Arcy Xiążęta Jchmość i Xże Jmć Albert Sasko-Cieszyński zaszczycili d. 14 Stycznia obecnością swoią nowo zrobioną salą na Mariahilf, Apolo zwaną, przy licznem zgromadzeniu tuteyszey szlachty i raczyli ią pochwalić. Nowa ta sala wystawiona od naszego Mechanika Wolffsohna warta iest widzenia i łączy w sobie to wszystko co tylko natura mieć może pięknego, a sztuka wymyślić dla zabawy; przez nią pomnożone są rozrywki Wiednia i nazywać się może pomiędzy wszystkiemi w Europie tego gatunku salami naypierwszą.

Z Zemlina d. 7. Stycznia.

Listy z Seraiewy potwierdzaią wiadomość, że woyska Francuzkie pomnożyły się w Dalmacyi do 80,000 ludzi, i że gdy kilka regimentow Francuzkich pomknęło się ku granicom Bośnii do Helan, Knin, Klucz, Unaz i Petrowaz, Tureccy kapitanowie nadgraniczni nieomieszkali o tem donieść Trawnickiemu Wezyrowi. Naywięcey zastanowiła tych kapitanow oboiętna odpowiedź naczelnego jenerała Francuzkiego na ich zapytanie, coby poruszenia tych woysk znaczyły. Wezyr Trawnicki, Bekir basza, lubo właśnie zatrudniony był z Serwiianami, nie zaniedbał iednak donieść o tem Porcie. D. 4 Grudnia nadbiegł do niego goniec z Konstantynopola z rozkazem, aby niezwłocznie zwołał wszystkie siły Bośnii i do 60,000 ludzi doprowadził. D. 5 wydał zatem potrzebne rozkazy, aby kapitanowie naydaley do ostatniego Grudnia z woyskami swemi do wyznaczonych 3 obozow przy Trawniku, Seraiewa i Warez przybywali. D. 10 wyruszyło iuż z okolic Seraiewy 2000 ludzi ku granicom Dalmacyi, a w krótce udać się za niemi mieli kapitanowie Nissoka i Uranduka z swoiemi woyskami.

Podług dalszych stamtąd doniesień, mieli także baszowie Albanii odebrać rozkazy, aby w miarę ludności i dochodow swoich powiatow uzbroili pewną liczbę ludzi i na granice Dalmacyi, Raguzy i Montenegru wysłali.

Z Petersburga d. 20. Grudnia.

Onegday przybył tu ambassador Cesarza Francuzow, P. Caulincourt, i ma iutro mieć pierwszą audyencyą u J. J. Mci. Mieszka w pałacu Xcia Wołkońskiego, który rząd kupił za 36,000 rubli i dla poselstwa Francuzkiego urządzić kazał.

Przed kilku dniami nastąpił tu poiedynek

między Szambelanem, Hrabią Chreptowiczem i Pułkownikiem Arseniew, w którym ostatni za pierwszym wystrzałem zabity został. Powodem do tego było, że obs starali się o rękę iedney panny z znakomitey familii. Panna przeniosła Chreptowicza. Arseniew utrzymywał, iż z powodu dawnieyszego się starania ma do niey pierwsze prawo, i wyzwał swego przeciwnika na poiedynek, który przyiął w prawdzie wezwanie, ale przełożył mu pierwey skutki, iakie takowy krok za sobą pociągnąć może. Lecz gdy uniesiony gniewem pułkownik, nie przyiął żadney uwagi, i owszem oświadczył, że tylko śmierć iego przeciwnika uspokoić go może, przyszło więc do poiedynku. Hrabia Chreptowicz strzelił, iako wyzwany naypierwey, i zabił Arseniewa.

Newa okryła się za moquieyszemi mrozami lodem i przywrocona została kommunikacya między rożnemi częściami miasta, która dla sryżu przez kilka dni była przerwana. W płytkich atoli mieysgach zatamował sryż tak dalece wodę, iż w kilku częściach miasta zalane zostały na kilka stop piwnice, czego tu ieszcze nie pamiętaią.

Angielskim kupcom, którzy chcą stąd wyiechać, nie wydano ieszcze paszportow.

Z Londynu d. 16 *Grudnia.*

(*Przez Paryż.*)

Mowią, iż Rossyyska flota wypłynęła z Tagu i zawinęła do Brestu.

Austryacki goniec, który posłany był do Paryża, powrocił tu w sobotę.

Do Portsmutu nadszedł w piątek rozkaz, aby będące w tym porcie woienne Duńskie okręty nie zwłocznie do służby uzbroiono.

Stoiąca w porcie S. Heleny eskadra Admirała Otway, składaiąca się z 7 liniiowych okrętow, iest do wyyścia pod żagle gotowa.

Krol Jmci nasz cieszy się ciągle tak dobrem zdrowiem, iakie tylko w iego wieku bydź może.

Podług doniesień z wschodnich Jndyy, Hollenderski Admirał Hartsink znayduie się w Batawii na lądzie, ponieważ iego okręty dla braku maytkow stoią rozbroione w porcie.

Onegday rano przybył goniec z listami do Szwedzkiego ministra przy naszem dworze.

Sobotnia gazeta dworska zawiera w sobie rozkaz Krolewski, do włożenia embargu na wszystkie Rossyyskie okręty, znayduiące się w portach naszych lub przybydź mogące. Nakazuie daley zatrzymywać na morzu wszystkie Rossyyskie okręty, dodaiąc podług zwyczaiu, aby miano naywiększą staranność o ich ładunku.

Podług rapportu Rossyyskiego ministra morskiego pod d. 10 Listopada, siła morska Rossyyska składa się teraz (wraz z budującemi się 10 liniiowemi okrętami) z 53 liniiowych okrętow, 34 fregat, 59 kutrow, brygow &c. i 226 mnieyszych okrętow. Z tych znayduie się 20 liniiowych okrętow i 4 fregaty na czarnem morzu, a 11 liniiowych w innych okolicach, które nie są wymienione.

Szwedzka flota składa się z 12 liniiowych okrętow, 8 fregat, nie licząc kutrow, galer, &c. Stawiaią procz tego ieszcze dwa liniiowe okręty.

Z Petersburga odebraliśmy tu następuiące Jmperatorskie pismo do Hrabiego Mikołaia Romanzowa:

" Stosownie do teraźnieyszych politycznych okoliczności, które nas przymusiły zerwać wszelkie związki z W. Brytaniią, nakazuiemy 1) Ma bydź włożone embargo na wszystkie Angielskie okręty w portach naszych, na ich ładunek i wszelką własność

Angielską w magazynach giełdy i celnych. 2) Nieruchoma Angielska własność i to wszystko co nie iest towarem ma iak dawniey w posiadłości Anglików zostać, nie może iednak bydź sprzedana, zastawiona, ani komu innemu ustąpiona. Gdy iedynie względy nasze dla Anglików skłoniły nas do tego środka, spodziewamy się zatem, że przez ciąg trwaiących poróżnień nie przestąpią obowiązków swoich przez czyny, któreby przyniosły szkodę państwu Rossyyskiemu i ściągnęły na nich słuszny nasz gniew, ale zachowaią się spokoynie i przystoynie. 3) Z powodu nakazanego embargo ma bydź w porcie Petersburskim ustanowiona kommissya z znacznieyszych kupców Rossyyskich i iednego członka kolegium handlowego, którey członki WPan wyznaczysz, ustanowisz i nam o tem zdasz sprawę. 4) Podobneż kommissye maią bydź ustanowione w Rydze i Archangelu. Członki do nich mianuie naczelny jenerał, który ma oraz polecone sobie sprawy cywilne, a w niedostatku iego cywilny gubernator. Koszta na takowe urządzenia maią bydź wzięte z celnych kass, a potem przez zabrane okręty i towary zastąpione. „

Z Werdunu przybył tu onegday prywatny Anglik, nazwiskiem Jones, i rozmawiał z Ministrem Canning. Miał między innemi przywieść wiadomość, że z rozkazu Francuzkiego rządu wszyscy Amerykanie, zabrani w niewolą na Angielskich okrętach, wolno są puszczani.

Doktor Willis, który przed 18 laty wyprowadził Króla z niebezpieczney choroby, pożegnał się w tych dniach z tym światem.

Wczoray odprawiła się wielka gabinetowa rada, na którey roztrząsano proiekt odpowiedzi na Rossyyskie wypowiedzenie woyny. Pewną iest rzeczą, iż zachodzi wielka niezgoda między naypierwszemi ministrami. Lord Hawkesbury przeciwi się iawnie zdaniom PP. Canning, Perceval i Castlereagh. Pierwszy iest, iak wiadomo, za ustawiczną woyną; drugi znany iest z fanatyzmu, i poddawania gwałtownych środków przeciw nieszczęśliwym katolikom Jrlandzkim; trzeci zaś znany tylko z sromotney wyprawy do Kopenhagi. Nie wątpią, że Lord Hawkesbury, wsparty od oyca swego, Lorda Liwerpoola, który iak wiadomo przeważa w radzie Królowey, potrafi zrobić odmianę w ministerium, a na ów czas wniydą znowu do ministerium Lord Grenwill i Lord Sidmouth (Addington.)

Z Lizbony nie mamy iuż od kilku dni doniesień.

D. 21 Grudnia (Przez Paryż)

Na końcu ieszcze Sierpnia wydał Xiążę Regent Portugalski rządcy Madery rozkaz, aby tę wyspę Anglikom oddał. Nasi ministrowie zatrzymali go u siebie aż do chwili, w którey mogliby go bez narażenia Xcia Regenta uskutecznić. Teraz otrzymał Admirał Hood zlecenie do debrania Madery, którą bezwątpienia iuż opanował.

Turcy należeć podobno także będą do znaczney liczby nieprzyiacioł W. Brytanii. D. 17 z rana doniosł telegraf z Lemingtonu admiralicyi o powrocie P. Arthura Paget z okolic Konstantynopola bez dopięcia celu swoiego poselstwa. Okręt iego przymuszony był odprawić kwarantannę, i on nie mogł na ląd wysiąść. Trzech lordów admiralicyi było przymuszonemi pisać o zniesienie kwarantanny. Złożona zaraz została rada, na którey pozwolono P. Arthur Paget udać się do Londynu. Mniemaią, iż nieprzyiacielskie kroki w krotce przeciw Turcyi rozpoczęte zostaną.

Admiralicya ogłosiła następuiącą wiadomość:

" W sobotę w wieczor przybył Kapitan Jew z listami od P. Sidneja Smith do Admiralicyi. Są one pod d. 6 Gruduia pisane i donoszą, że Xżę Regent Portugalski z Królewską familiią, w liczbie 15 osob, odpłynął do Brazylii. Eskadra, która z nim popłynęła, składa się z 7 liniiowych okrętow, 5 fregat, 3 brygow i przeszło 30 kupieckich okrętow, należących do kompanii Brazyliyskiey. Eskadra ta poprowadzona została od 3 Angielskich liniiowych okrętow. Jeden liniiowy okręt Portugalski znayduie się w drodze do Plimutu. Na rzece Tagu nie pozostał tylko ieden liniiowy okręt Portugalski zdatny do służby i 3 rozbroione. Na teyże rzece znaydowało się także 8 liniiowych Rossyyskich okrętow, z których 3 tylko zdatne były do wytrzymania morza. Kontraadmirał Smith zamyka znowu port Portugalski w 5 liniiowych okrętow i do tego czasu otrzymał iuż posiłki w woiennych okrętach. Lord Strangfort powrocił z Kapitanem Jew do Anglii.,,

P. Sidney Smith postanowił, gdy Kapitan Jew odpływał, dołożyc wszelkiego starania do zniszczenia pozostałych na Tagu Portugalskich okrętow i spalenia Rossyyskiey floty w Lizbonie.

D. 17 uważano wielkie poruszenie w admiralicyi. Między innemi trudniono się examinowaniem pewney liczby sternikow, których potrzebuią ieszcze do nowey wyprawy.

Rząd nas, dodaią tuteysze pisma, odebrał w tych dniach naywaźnieysze doniesienia, tyczące się zamachow nieprzyiaciela.

W nocy na 17 posłała admiralicya gońca z listami do Portsmutu, który na lekkim statku zaraz odpłynął do wschodnich Indyy.

Do Gibraltaru posełaią znaczne posiłki w woysku.

Parlament został od 17 do 23 Stycznia odroczony, i mniemaią, że daley będzie ieszcze odroczony.

Znayduiący się w Plimut Duńscy jeńcy oburzyli się, i grozili podpaleniem wszystkich w porcie okrętow; lecz woysko upokorzyło ich niebawnie. Wielu Duńczykow, którzy dotąd wolno chodzili, są uwięzionemi na okręcie Królewicz.

Dwa liniiowe okręty popłynęły zmocnić eskadrę Sidneia Smith.

W Ameryce bardzo się dziwią grzeczności, którą Angielscy dowodzcy, stosownie do odebranych rozkazow, zachowuią względam Amerykańskich okrętow. W wodach Jamaiki nie przetrząsaią żadnego Amerykańskiego okrętu, ani nie zabieraią więcey maytkow.

Podług ostatnich doniesień z środziemnego morza, Lord Kollingwood znaydował się z 8 liniiowemi okrętami przed Tulonem; Admirał Thornbcreugh udał się dla opatrzenia w żywność swey floty do Trypolu; okręty Windsor Castle i Queen, każdy o 98 działach, były w Gibraltarze naprawiane, a Jenerał Moore opuścił Sycyliią z 9 do 10,000 woyska.

W okolicach wysp S. Krzyża, i S. Tomasza zabrały nasze okręty wiele Duńskich statkow.

Kapitan Johnson, który d. 10 Październiknika odpłynął z pod wyspy S. Tomasza, powiada, iż pod czas iego oddalenia się słyszeć się dały z batteryy tey wyspy wystrzały na trwogę, i że wszystkich maytkow z Duńskich okrętow zabrano do obrony wyspy. Angliicy czynili przygotowania do attaku tey osady; lecz nie mieli tam iak 7 woiennysh okrętow. Duński rządca wysłał posłańca do dowodzcy Angielskiego z zapytaniem czyli ohe

narody zostaią z sobą w woynie. Z Angielskiey strony nie dano mu na to żadney odpowiedzi.

P. Hill, który mianowany został posłem przy Królu Sardyńskim, bierze z sobą 2 sekretarzow i 4 posłańcow stanu. Jest on iedynym teraz naszem posłem w Europie, gdyż zewsząd iuż powyieżdzali, albo wyieżdzaią.

W tych dniach kanclerz skarbowy i rządca banku odprawili kilka naradzeń, iakby zastąpić wielkie wydatki kraiu, bez uciążenia bardzo narodu nowemi podatkami.

Z Paryża d. 1. Stycznia.

Nayiaś. Cesarz Jmć powrocił, iak mowią, wczoray wwieczor z Włoch do pałacu Tuileries.

D. 30 Grudnia po południu powrocił z Włoch do Paryża Wielki Xżę Bergski i Minister spraw zagranicznych, P. Champagny.

Dziennik Paryzki wylicza znakomitsze osoby rożnych stanow, które w roku przeszłym pomarły, z których przywiedziemy tu tylko celnieysze. Jenerałowie: Hautpoult, senator i dozorca jazdy; Jenerałowie dywizyi Gardanne i Wiktor; naystarszy z jenerałow porucznikow Francuzkich Merlet (92 lat maiący); Jenerałowie porucznicy Caraman i Puisegur. Urzędnicy: PP. Portalis, minister do spraw duchownych; Resnier, senator; Forfait, prefekt morski, a dawniey minister; Lenoir, bywszy dozorca policyi; Breteuil, bywszy minister; Gui, radca w wielkiey radzie i tłomacz Homera. Uczeni: PP. Laland, astronom; Valmont de Bomare, autor naypierwszego dobrego Francuzkiego historyi naturalney słownika; Mouradgea d'Osson, osiadły w Francyi Szwed; Broussonet, professor w Montpellier; Lubrun, liryczny poeta; Mallet, dzieiopis; Thiebault, autor przypomnień w Berlinie, &c.

Cesarzowa Jmć dziś dopiero o godzinie 2 po południu przyymować będzie powinszowania nowego roku.

Dziennik Publicist mowi o wyprawie do wschodnich ludzy za pomocą Persow, i że w Astrachanie oczekiwani są Francuzcy officerowie.

Stosownie do rozkazu Króla Westfalskiego siedzący iako zakładnicy w Luxemburgu bywsi Hescy officerowie, odebrali pozwolenie powrocenia do oyczyzny. Dobre ich sprawowanie się i dobroczynność, iaką względem nieszczęśliwych tamteyszych mieszkańcow okazali, którzy w roku przeszłym przez wysadzenie składu prochowego ucierpięli, ziednały im szacunek u dowodzącego Jenerała dywizy Vimeux, cywilnych władz i wszystkich mieszkańcow.

W Sernio w departamencie Addy, zapadła się w nocy na 8 Grudnia część tamteyszey góry, przez co powstało jezioro na 6 godzin drogi. Obaliła razem wiele domow, 24 młynow i 3 ludzi zabiła.

P. Roederer, minister skarbowy królestwa Neapolitańskiego, mianowany został w czasie bytności Cesarza we Włoszech W. officerem legii honorowey.

Rossyyska eskadra w Lizbonie zachowała w czasie odiazdu Xcia Regenta nayściśleyszą neutralność, ponieważ Admirał Siniawin nie odebrał ieszcze był oświadczenia swoiego dworu przeciw Anglii.

Skarbce kościelne wywiezione także z Lizbony zostały do Brazylii.

Sławny Wierszopis Włoski Cesarotti otrzymał od Cesarza Jmci 4000 liw. pensyi.

Dzienniki tuteysze przywodzą następuiący opis Portugalii:

" Okolice, które składaią dziś Portugalią, zamieszkane dawniey były przez 3 różne narody: Luzytanowie, którzy zdawali się po-

chodzić od Jberów, iak Akwintanowie od Gallów, zaymowali kray między rzekami Dauro i Tagus; Galetowie, których Strabo raz bierze za Luzytanów, drugi raz nadaie im inne nazwisko, mieszkali na północy rzeki Dauro; nakoniec Celtowie posiadali oba brzegi rzeki Anas, teraz Gwadiana, i oczewiście byli osadą Celto-Gallów. Herodot wspomina ieszcze o dawnym bardzo ludzie, który nazywa Cynetami i sławia go w sąsiedztwie Celtow na końcu Europy, którego nazwisko zamienia się na Kunów, którym historykowie Rzymscy naznaczaią mieszkanie w przylądku S. Wincentego i na końcu Algarbii.

" Artemidor, wędrownik Grecki, przywodzony przez Strabona, opisuie, iż widział na tych sławnych wzgórkach pomniki, które zdaią się bydź Celtyckiemi: były to kamienie kładzione iedne na drugie, które za naymnieyszem poruszeniem mogły bydź na tę lub na ową nachylone stronę, i do których Celtowie czynili swe modły. Luzytanowie czynili na wzór Greków ofiary, od których podług Strabona przeięli wiele zwyczaiów. Herodot zapewnia, że osady Greckie założone były na zachodnich brzegach Hiszpanii. Z tem wszystkiem ani Grecy, ani Feniycyzykowie nie wiele przyłożyli się do poloru tego kraiu. Nim Rzymianie tam wtargnęli Luzytanowie brzydzili się rolnictwem, kopaniem kruszcow i wszelkim przemysłem, do którego wzywało ich położenie kraiu, żyli w ustawiczney woynie na wzor rozboyników. Jeżeli z sobą nie byli w woynie, napadali swoich sąsiadow i łupili. Lekko byli uzbroieni i bardzo zręczni do zakładania obozow. W walkach przenosili śmierc nad wydarcie sobie oręża. Ciało ich, mowi Trog Pompeusz, rownię było przyzwyczaione do wstrzemięźliwości, iak ich umysł do śmierci. Podług Appiena, niektore osady Luzytańskie prowadziły nawet z sobą do boiu swe żony, których tyle się obawiano ile ich dzikich mężow. Luzytanowie ubierali się czarno; zwyczay ten wspolny zapewne wszystkim Jberom, zachował się do dnia dzisieyszego na półwyspiu Hiszpańskim. Ubior w rożnych kolorach, tak ulubiony od Celtow, zostawiony był u Luzytanow dla kobiet. Zdaie się, iż znane były u nich ciepłe czyli parowe łaźnie. Niektóre z ich pokoleń nie znały przez większą częśc roku innego pokarmu procz żołędzi. Zwyczaynym ich napoiem był pewny gatunek piwa. Tłoczyli iednak wino, lecz używanie iego zachowane tylko było na uroczystości familiy czyli pokoleń. Luzytanowie przez dziką swoię odwagę byli z Numantami ostatniemi z pomiędzy ludow Jberyi, ktorzy dostali się pod iarzmo Rzymian. Waleczny Viriatus połączył pod swoie chorągwie wszystkich Luzytanow i odniosł nad Rzymianami kilka znacznych zwycięztw, o których nawet Rzymscy dzieiopisowie świadczą. Antykwaryusze Portugalscy zapewniaią, iż w Evora i w kilku innych mieyscach znaydują się do tego czasu napisy i pomniki opiewaiące bohaterskie dzieła Viriatusa. Bohatyr ten poległ pod żelazem zdraycy. Luzytania zachowywała zawsze ducha niepodległości, którego ieden z naywiększych Rzymian, nieszczęśliwy Sertorius zręcznie użył do zapewnienia niepodległości półwyspia Hiszpańskiego, która, gdyby dłużey była potrwała, byłaby zmieniła przeznaczenie Rzymu, a może i całego świata. Sertorius wprowadził do Luzytanii nauki, piękne umieiętności, ięzyki Grecki i łaciński. Konsularna ta prowincya była po Betyce naybardziey kwitnącą w całey Hiszpanii. Naywięcey winna była szczególney dobroczynności Cesarza Trajana.

(Reszta potem.)

DODATEK

DO № 7

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 24 Stycznia 1808

Od brzegow Menu d. 5 Stycznia.

Mowią, że Xiążę Prymas powroci do państw swoich z Kardynałem Fesch.

Król Westfalski mianował doktora Niemeyer, kanclerzem szkoły głowney Halskiey z płacą 4000 zł. ryń.

Elektor Trewirski będzie, iak mowią arcybiskupem w Bawaryi.

Podług listow z Jnspruka wszyscy strzelcy Tyrolscy i prowincyy Bawarskich zgromadzą się do tego miasta, i będą za powrotem Króla z Włoch strzelać do tarczy. Naylepszy strzelec i naylepiey celuiący otrzyma tysiąc czer. zł. nadgrody.

Z Nowegoiorku d. 14 Listopada.

Kongres od zgromadzenia swego trudni się iedynie przedmiotami, które prezydent w zagaieniu iego posiedzeń wymienił. Srodki względem obrony kraiu, iako też względem znieważenia naszey marynarki przez floty Angielskie odesłane zostały pod rozwagę dwoch kommissyy, które maią kongressowi podać dogodne proiekta.

P. Erskine, minister Angielski przy rządzie ziednoczonych stanow przybył do Waszyngtonu. Przedmioty, nad któremi naradza się kongres zastanowiły go bardzo.

Pułkownik Burr znayduie się teraz w Baltymore tak spokoyny, iak gdyby iego sprawa zakończyła się z iego chwałą.

Z Kopenhagi d. 2 Stycznia.

Rossyyski Kapitan Dodt przybył tu z zleceniami od swego Monarchy do naszego rządu. Jest on rodowity Duńczyk, który oddalił się przed 2 laty z Duńskiey służby morskiey i udał się za zaleceniem Następcy tronu do Rossyyskiey marynarki. W ostatniey woynie przeciw Turkom dowodził brygiem o 10 działach i wsławił się w bitwie pod Admirałem Siniawin przy Tenedos. Turecki Kapitan basza ofiarował mu znaczne dowodztwo na swoiey flocie, lecz nie przyiął. Nayiaśnieyszy Jmperator Jmć oświadczył mu swoie ukontentowanie, wyniosł go na kapitana porucznika, dał mu dowodztwo nad fregatą i zaszczycił go orderem S. Jerzego.

Jedno z publicznych pism podaie następuiące straty, które Dania przez napad Anglikow poniosła:

Liczba uprowadzonych lub zniszczonych Duńskich woiennych okrętow wynosi 76, które miały na sobie 2246 dział. Cała flota składała się z 18 liniiowych okrętow, 16 fregat, 10 brygow, 26 armatnych łodzi,

4 wielkich armatnych pramow, i 2 pływaiących batteryy, nie rachuiąc armatnych łodzi. Przypuśćmy, że wystawienie iednego okrętu o 98 działach kosztuie 250,000 talarow, o 84 działach 212,000 tal. o 74 działach 156,000 tal. fregaty o 44 działach 97,000 tal. o 24 działach 50,000 tal. a mnieysze statki w takimże stosunku, zatem wypadnie za całą flotę 5 mill. 222,000 tal. Lecz nie kończy się na tem rachunek; każde działo okrętowe kosztuie 6000, więc za 2246 dział przypadnie 13 mill. 476,000 talarow. Daley za niezmierne składy okrętowe, które Anglicy częścią z sobą zabrali, częścią zniszczyli nie wiele przesadziemy rachuiąc 3 razy tyle, a za poczynione szkody przez bombardowanie, spalenia, rabunki i opuszczenie interessow handlowych, wraz z stratą w Duńskich osadach, rachuiąc tylko raz pierwszą summę, wyniesie razem cała strata Danii 76 mill. 380,000 talarow. Dodaiąc do tego niepowetowaną stratę w użytecznych obywatelach, tedy nie pozostaie iak z obrzydzeniem patrzeć na sprawcow zniszczenia niewinnego kraiu.

Wiele członkow dyplomatycznego ciała, które dotąd w Kiel bawiły, przenoszą się teraz do naszey stolicy.

Pszenicy tak tu teraz iest wiele, iż prawie w iedney iest cenie z żytem.

Podług listu z Helsingeru Lord Gower ma się ieszcze w Helsingborgu znaydować.

Z Paryża d. 3. Stycznia.

Nayiaśnieyszy Cesarz Jmć w dzień nowego roku o godzinie 9 w wieczor powrocił dopiero z Włoch do pałacu Tuilleries.

Audytorowie rady stanu Pepin Belle-Isle, Tabouréau i Lafond otrzymali rozkaz udania się do Portugalii, gdzie będą przy administracyi tego kraiu umieszczonemi.

Z Genui piszą, iż na brzegach Barbareskich czuć się dało okropne trzęsienie ziemi. Naymocnieysze zaś było w Algierze, gdzie w przeciągu pół godziny trzy razy się ponowiało, i wielkie poczyniło szkody.

Z Utrechtu d. 5. Stycznia.

Dzisieysza gazeta dworska donosi:

" Wczoray nadeszło tu zatwierdzenie traktatu, który d. 11 Listopada zawarty został w Fontainebleau między Francuzkim Ministrem do spraw zagranicznych, P. Champagny, iako pełnomocnikiem Cesarza, i pełnomocnikami Króla Jmci Hollenderskiego, PP. Six, Goldberg i van Leyden. ,,

Król mianował Marszałka Verhuel, który nie dawno mianowany był ambassadorem w Peterzburgu, ambassadorem swoim przy Cesarzu Francuzow.

Francuzki i Wirtemberski poseł mieli w dzień nowego roku prywatne audyencye u Króla; pierwszy oddał Królowi w imieniu Cesarza 6 ozdob orderu legii honorowey, aby ie rozdał pomiędzy tych officerow Hollenderskich, ktorzy się naylepiey pod Friedland popisali. Ostatni oddał mu także kilka ozdob wielkiego orderu Wirtemberskiego.

DONIESIENIA.

Przez Magistrat Król. wolnego Cyrkularnego Miasta Myślenic, iako instancyą massy krydaryusza ś. p. Antoniego Bicza, Obywatela tuteyszego i przeszłego Burmistrza pertraktuiącą, niniewszym Edyktem każdemu komu na tym zależy wiadomo się czyni, iż na dniu 30 Stycznia 1808 roku o godzinie 9 przed połudn'em w Myślenicach kamienica do massy tey krydaryczney należącą ieszcze nie zakończona z piwnicą razem sążnow kubicznych 66½ i 2 stopy w sobie zawieraiąca, tudziez z placem na którym wymurowana iest, i dachem na 3320 zł. ryń. 25 kr. sądownie detaxowana, w mieście Myślenicach w rynku stoiąca więcey daiącemu przez publiczną będzie sprzedana licytacyą, z tym dokładem a) iż ieżeli kamienica

takowa z swoiemi attyniencyami na dniu 30 Stycznia 1808 iako drugim licytacyi terminie podług taxy albo nad taxę swoią sprzedaną nie będzie, też kamienica na 3cim terminie licytacyi przez nowy Edykt ogłoszonym bydź maiącym, nawet niżey taxy naywięcey daiącemu sprzeda się. b) Iż kupiciel za kamienicę takową, kwantum z licytacyi wypadaiące, w gotowych pieniądzach lub kaucyi hypotekalney pewney z obligacya płacenia procentu od przypadaiącey summy natychmiast złożyc obowiązanym będzie. c) Iż Zydzi do licytacyi przypuszczonemi nie będą. Licytanci zaczym chęc kupienia maiący, na dniu i mieyscu oznaczonym stawic się, i przed licytacyą Vadium 10/100 złożyc maią.

Andr. de Szikszay Syndyk.

Michał Cipeydowicz Assessor.

Z Rady Magistratu Król. wolnego Cyrkularnego Miasta Myślenic dnia 29. Października 1807.

Math. Smieskiewicz Magist. Kanc.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey czynią wiadomo: że Pan Maciey Mroczkowski urząd Komornika Cyrkułu Krakowskiego sekcyi Iłgiey rezygnował; a że rezygnacya iego przez Wysoki C. K. Trybunał Appellacyi Galicyi Zachodniey iest przyięta, wszyscy przeto o wakuiący tym sposobem urząd Komornika ubiegac się chcący wzywaią się: ażeby prożby swoie przyzwoicie opatrzone aż do dnia 26 Stycznia 1808 roku podali; gdyż na poźniey podane żaden wzgląd nie będzie miany.

W Krakowie dnia 10 Grudnia 1807.

Jozef de Nikorowicz,

Sterneck.

Strański.

Z Rady C. K. Sądow Szlacheckich Krakowskich Gal. Zachod.

Elsner.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey czynią wiadomo: że Pan Jozef Borzykowski urząd Komornika Cyrkułu Krakowskiego, dawniey Cyrkułu Olkuskiego rezygnował, i że rezygnacya iego przez Wysokie C. K. Trybunał Appellacyi Galicyi Zachodniey przyięta została. Wszyscy zatym, którzy pretensyą iaką do tego Komornika z powodu urzędu, imieniem tax lub pieniędzy złożonych mieć rozumieią, niechay taką pretensyą w przeciągu roku iednego u C. K. Sądow tuteyszych zgłoszą; inaczey bowiem Extabulacya kaucyi iego będzie dozwolona. W Krakowie dnia 10 Grudnia 1807.

Jozef de Nikorowicz.

Pohlberg.

Kannamiller.

Z Rady Ces. Krol. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego.

Mąkolski.

Jmć P. Girbaux Dentysta Francuz przybył tu do Krakowa dla okazania swoiey Sztuki.

1) Chędoży Zęby z niewyrownaną lekkością, przywraca im pierwszą białość bez nayinnieyszego bólu, wyrywa także z ręcznością zadziwiaiącą, plombuie i wprawia zęby sztuczne, które podobne są do naturalnych.

2) Ma także proszek któ y przywraca białość zębom, utrzymuie usta zawsze swieże, wzmacnia dziąsła i zachowuie je od zepsucia.

3) Między innemi ma także Oleiek za pomocą ktorego Dziąsła zepsute przez Szkorbót wracaią do pierwszey czerstwości.

Jmć P. Girbaux będzie miał sobie za honor udac się do osób tych, które zechcą go zaszczycic swoim zufaniem — Mieszka w Rynku pod Nrem 458.

Ponieważ mocą naywyższego nadworney kancellaryi dekretu dnia 26 Listopada 807. przez postąpienie dotychczasowego Viceprotomedyka, Doktora Franciszka Neuhauser, na aktualnego Konsiliarza Gubernialnego i Protomedyka mieysce Viceprotomedyka zawakowało, przeto stosownie do Gubernialnego rozporządzenia ddo. 2 b. m. i r. dla osadzenia tegoż mieysca konkura czterechtygodniowy do 2 Lutego r. b. z tym dokładem wypisuie się, iż kompe-

tenci prożby swe popieraiącemi zaświadczeniami opatrzone przed upłynieniem wspomnionego terminu do wysokiego kraiowego Prezydium podawać maią.
w Krakowie d. 12 Stycznia 1808.

Stosownie do naywyższego nadworney kancellaryi dekretu ddo. 12 Listopada r. b. przy nowo regulowanym bydź maiącym magistracie w Krol. mieście Słomniki następuiące Indiwidua są potrzebne, na których osadzenie konkurs do 15 Lutego 1808 nnieyszym wypisuie się.
1. Syndyk z linii polityczney i sądowey examinowany, z pensyą roczna 500 zł. ryn.
2. Pierwszy Assessor, któren oraz kassyera obowiązki pełnić, i za toż honorarium roczne 150 zł. ryń. pobierać będzie.
3. Drugi Assessor, którego powinnością będzie kassy kontrollę utrzymywać z pensyą roczną 80 zł. ryn.
4. Kancelista z pensyą 250 zł. ryń.
Kompetenci więc prożby swe popieraiącemi zaświadczeniami opatrzone przed 15 Lutego 1808 do tuteyszego urzędu Cyrkularnego podawać maią.
Z C. K. Cyrkularnego urzędu w Krakowie d. 31. Grudnia 1807.

C. K. Sądy Szlacheckie Krakowskie Galicyi Zachodniey wzywaią niniéyszym Pana Antoniego Kosickiego: ażeby o bytności i mieyscu mieszkania C. K. Sądom Szlacheckim tuteyszym dał wiadomość; niech albowiem wie, iż maiątek iego tak długo w zarządzeniu zostawać będzie, aż on za zmarłego będzie mógł bydź ogłoszony.
W Krakowie dnia 17 Listopada 1807 Roku.
Józef de Nikorowicz.
Kannamiller.
Scherauz.
Z Rady C. K. Sądów Szlacheckich Krakowskich Galicyi Zachodniey.
Elsner.

Podaie się Publiczności do wiadomości, że w Handlu korzennym Józefa Firmana w Kazimierzu przy Krakowie pod Nrem 119 znayduie się świeże Piwo Ratysbońskie, wyrównywaiące Angielskiemu Porterowi w smaku. Butelka iedna po zł. pol. trzy.

Pewny Obywatel idąc przez ulicę Mikołayską i Rynek zgubił przypadkiem w pierwszych dniach tego miesiąca Stycznia niektóre Papiery, między któremi znaydowały się także Oryginały do dóbr służące; ktoby takowe znalazł, uprasza się go, aby o tym dał znać do Gospodarza domu pod Nrem 358 w Krakowie będącego, i aby tam ie złożył, a dostanie nadgrody ryńskich 25.

Dla osadzenia wakuiącego przy Magistracie Samborskim mieysca Burmistrza z pensyą roczną 500 zł. ryń. konkurs na dzień ostatni Lutego 1808 roku wypisuie się z tym dokładem, iż kompetenci prożby swe dekretami Eligibilitatis ex utraque linea i zaświadczeniem moralności opatrzone do Urzędu Cyrkularnego Samborskiego podawać maią.
W Krakowie dnia 24. Grudnia 1807.

Z Magistratu Głównego Miasta Krakowa tym powszechna się czyni wiadomość, iże 3?? bież: miesiąca i roku w tym Magistracie o godzinie 10tey z rana licytacya względem liweranku 9 sztuk całych, i 7 — część łoiem napełnionych lamp odprawiać się będzie. — Życzący sobie utrzymywanie tego przez rok trwaiącego liweranku tych potrzebnych lamp; maią się o godzinie i dnia wyznaczonego przy tuteyszym Magistracie znaydować, i o cenie fiskalney iako i o kondycyach liweranku się dowiadywać. W Krakowie d. 5. Stycznia 1808.
Gollmayer.
Grofs sekr.

(*Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2go Dodatek.*)